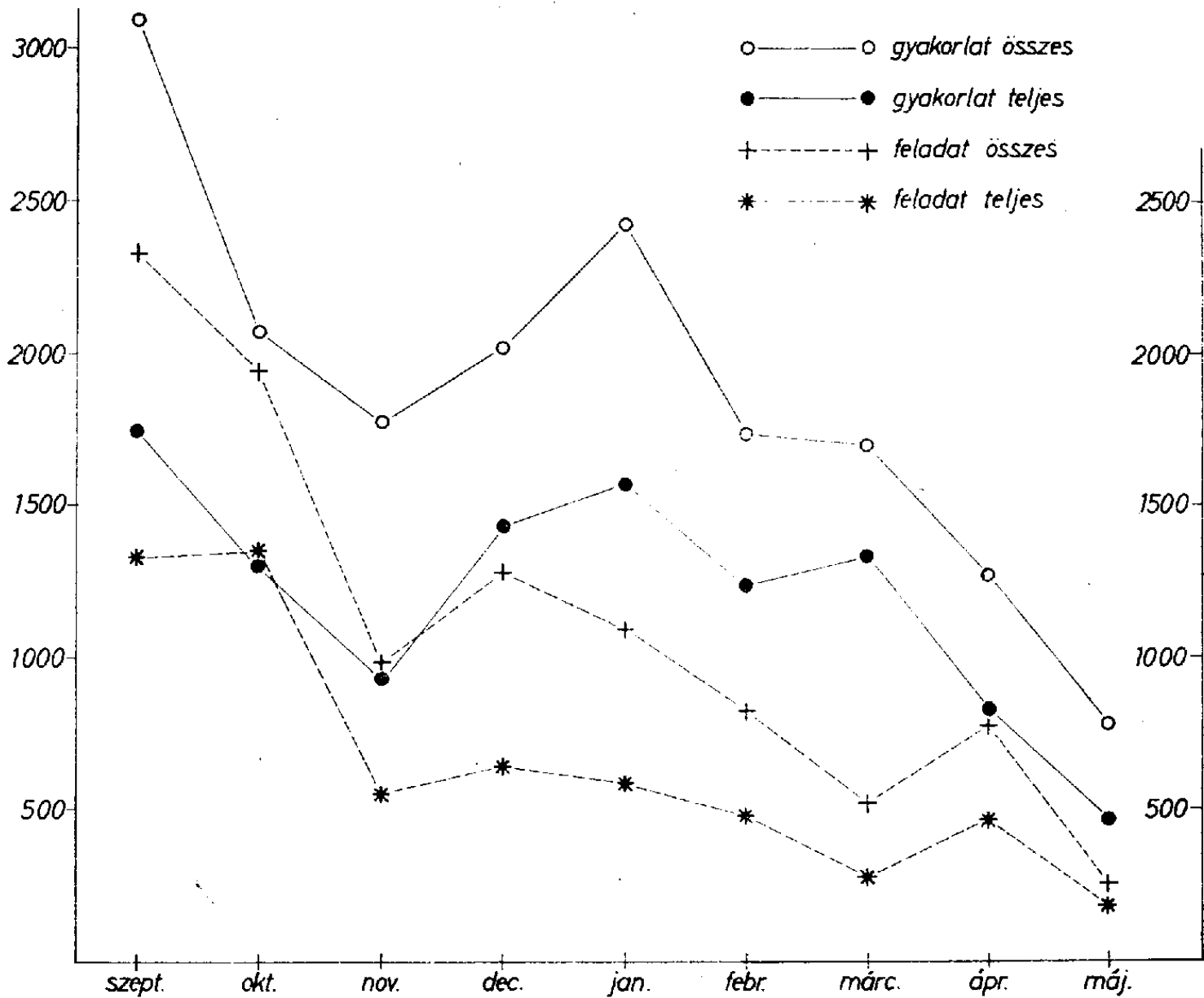
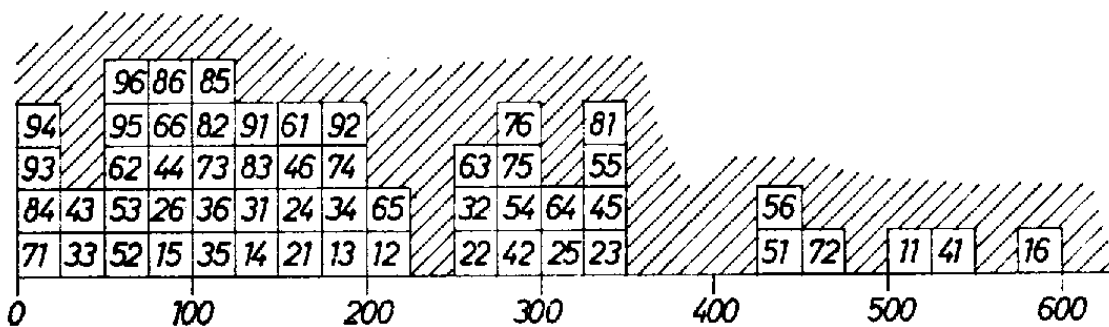

Az 1974/75-ös tanévben a pontversenyben kitűzött példákra beküldött megoldások számának alakulása

Grafikonon mutatjuk be, hogyan alakult a megoldások száma az elmúlt tanévben. Átlag egy gyakorlatra 313 dolgozat érkezett, ebből 200 volt teljes (64%); egy feladatra pedig 184 dolgozat érkezett 108 teljes megoldással (59%). Az ábra a dolgozatok számának időbeli lefutását mutatja.

Az első három hónapban igen gyors a csökkenés, a novemberi minimumot az a szerkesztőségi gyakorlat magyarázza, hogy évek óta ilyenkor tűzzük ki a Nemzetközi Diákolimpia példáit. Talán helyesebb volna ezeket több hónapra beosztani. Öröndetesnek mondható a december – januári visszatérés, a számok tanúsága szerint ez igen sok tanulót érint. Azt sem árt máskor majd figyelembe vennünk, hogy április–májusban már lankad a megoldóink kitartása, ilyenkor helyesebb volna kevesebb munkát, több ötletet igénylő példákkal összegezni az év során tanultakat.

A kitűzött gyakorlatokra beérkezett teljes megoldások számának eloszlása

A 2. ábra az egyes példákra érkezett dolgozatok, illetve helyes megoldások számát mutatja be. A gyakorlatok közül legtöbb dolgozat a 13-mal jelezett (szeptemberi harmadik) 1536. gyakorlatra érkezett: ebben a sakktáblán lépegetett egy bábu két játékos vezetésével, a feladat a helyes stratégia megtalálása volt.

Érdekes módon nem erre érkezett be a legtöbb helyes megoldás, hanem a 16-tal jelezett 1539. számú gyakorlatra, mely szerint egy konvex négyszög oldalaira rajzolt félkörök befedik a négyszöget (erre 595 helyes megoldás érkezett). A feladatok közül messze a 25-tel jelezett 1951. számú volt a legkönnyebb, ez valószínűleg gyakorlatnak is könnyű lett volna: azt kellett megmutatni, hogy egy egységnyi területű háromszögben a nagyság szerint középső oldal nem lehet $\sqrt{2}$ -nél kisebb.

Ebben a tanévben elég sok feladatot tűztünk ki sorozatok határértékével, függvények deriválásával kapcsolatban. Az eredmények biztatóak, a számok azt mutatják, hogy a pontversenyben résztvevők nem idegenkedtek ezektől a feladatoktól. A sort a 13-mal jelezett 1943. számú feladat kezdte, ebben a hiperbola érintője alatti területről volt szó. Ezt követték a 31 (1953), 41 (1969), 52 (1966), 62 (1972), 73 (1979), 91 (1989) feladatok. Ide sorolható a 71 (1977) feladat is, melyben $\sin 10^\circ$ irracionálisát kellett bizonyítani, ezt várakozásunkon túlmenően igen sokan (112-en) oldották meg helyesen.

Az 1974/75. tanévben a pontversenyben kitűzött példákra beküldött megoldások számának alakulása. (1=szeptember, 2=október, ..., 9=május), a második szám a példának az illető hónapon belüli sorszámát jelöli.

1. táblázat

Az 1974/75-ös tanévben (49–50. kötet) kitűzött gyakorlatok megoldásainak közlése

Sorszám	Szeptember	Október	November	December	Január	Február	Március	Április	Május
1.	50/3	50/5	51/2	51/3–4	–	51/2	51/5	–	–
2.	50/5	50/5	51/3–4	51/3–4	51/3–4	51/3–4	51/2	51/3–4	–
3.	50/5	50/4	51/3–4	–	–	52/1	51/3–4	52/1	–
4.	50/2	50/5	–	52/1	52/1	51/3–4	51/3–4	–	–
5.	50/4	51/1	50/4	–	51/2	51/3–4	51/3–4	51/3–4	–
6.	50/2	50/4	50/4	50/4	–	51/2	–	51/3–4	52/1

2. táblázat

Az 1974/75-ös tanévben (49–50. kötet) kitűzött gyakorlatok megoldásainak közlése

Sorszám	Szeptember	Október	November	December	Január	Február	Március	Április	Május
1.	50/3	51/2	51/3–4	51/3–4	51/3–4	51/3–4	51/3–4	51/3–4	51/2
2.	50/5	50/5	50/4	51/5	51/5	51/3–4	–4	–	–
3.	50/2	50/4	51/3–4	51/3–4	52/1	52/1	51/5	52/1	–
4.	50/2	50/5	51/1	51/3–4	51/2	–	–	–	–
5.	50/2	50/3	51/3–4	51/3–4	51/3–4	–	–	–	–
6.	50/5	50/4	50/4	50/5	51/2	51/3–4	–	51/3–4	–

A közölt számok vizsgálatához két szempontot említünk meg. Az egyik az, hogy nem célunk a beérkezett dolgozatok számának minden áron való növelése. Megoldóinkat rendszeres munkára akarjuk nevelni, és felfogásunk szerint ezt a nehezen kicsikart eredmények jobban segítik, mint a könnyű sikerek. A másik szempont az, hogy a közölt számok, mint minden statisztika, torzításokat tartalmazhatnak. Ennek egyik oka lehet például az, hogy a teljes és nem teljes megoldások közti határ általában nem egyértelmű. Alaposabb vizsgálatához csak a megoldások közlésekor mondott

információk szolgálhatnak. Ezek megtalálásának megkönnyítése érdekében közöljük, hol jelentek meg az egyes megoldások (1–2. Táblázat). Azt, hogy a megoldás még nem jelent meg, vízszintes vonás jelzi. Az átfutási idő igen nagy gondunk, szeretnénk csökkenteni. Helyünk viszont elég kevés, ezért azok a megoldások, amelyek eddig nem kerültek sorra, előreláthatólag nehezen fognak megjelenni, hiszen most már az új tanévben kitézött példák megoldásait közöljük. Kérjük ezzel kapcsolatban is a munkánkat bíráló szemmel figyelő olvasóinkat, észrevételeiket közölnék velünk, hogy a felmerülő igények jellegét és súlyát jobban tudjuk érzékelni.